

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Przedsięwzięcie „ReZONE. Cyfrowa i ekologiczna transformacja Festiwalu Rezonanse”, jest dofinansowane przez Unię Europejską Next Generation EU w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

Witam Państwa, Magdalena Łoś, Program 2 Polskiego Radia. Zapraszam na szósty i ostatni koncert piątego Festiwalu Rezonanse. Gościmy w cerkwi Objawienia Pańskiego w Korczminie, blisko granicy polsko-ukraińskiej, gdzie wystąpi zespół Cuncordu e Tenore de Orosei, wykonując swój rodzimy repertuar, to ich muzyczne korzenie, czyli tradycyjne pieśni religijne z Sardynii.

Odbędziemy naprawdę niezwykłą podróż, muzycznie przenosząc się na Sycylię, ta podróż poprowadzi nas szlakiem pieśni religijnych. Śpiew *a cuncordu* oznacza śpiew zgodny, zestrojony, połączony. Powstał w czasach hiszpańskiej kolonizacji Sardynii, ukształtował się w ramach bractw religijnych Santa Croce, Rosario i Anime założonych w Orosei między XVII i XVIII wiekiem.

Te bractwa działają w Orosei do dziś, a ich aktywność, w przeciwieństwie do wielu innych miejscowości na Sycylii, nigdy nie została przerwana. *A cuncordu* to czterogłosowy śpiew męski w języku sardyńskim lub łacińskim, towarzyszący różnym momentom roku liturgicznego. Cuncordu de Orosei jest unikatowym zjawiskiem w skali całej Sardynii, zespół liczący do siedmiu śpiewaków wykonuje cały zachowany, przekazany w tradycji ustnej repertuar polifonicznych pieśni religijnych i świeckich.

Orosei to jedna z niewielu miejscowości, w których zachował się tak bogaty repertuar wielogłosowy. Te pieśni wykonuje się przede wszystkim podczas Wielkiego Tygodnia, ale można je również usłyszeć podczas procesji w dni uroczystych świąt religijnych. Grupa kantorów składa się zazwyczaj z czterech głosów.

Najczęściej używanym językiem jest łacina. Pieśni *gosos* z drugiej strony wywodzą się z Hiszpanii i są pieśniami pochwalnymi ku czci świętych, używa się w nich sardyńskiego dialektu. Hymnom podczas nabożeństw zazwyczaj towarzyszą organy.

Podczas procesji śpiewano jak kapela, bez instrumentów. W latach 40. XX wieku zaczęto śpiewać je również po włosku.

Pod koniec lat 60. po Soborze Watykańskim II do liturgii wprowadzono język narodowy. W rezultacie pieśni utraciły swoją funkcję, doprowadziło to do zubożenia tradycji ustnej.

Przekaz pieśni za pośrednictwem *ordinarium missae* i pieśni liturgicznych i tych religijnych został więc przerwany. Za przetrwanie i kontynuację tych pieśni, jak opowiadają wykonawcy, jesteśmy wdzięczni starszym kantorom, których wysiłki przyczyniły się do utrzymania przy życiu wielu z tych pieśni.

Pod koniec lat 70 trójka starszych kantorów zainspirowała nastolatków z Orosei, zainteresowanych kulturą własnej wioski do nauki tradycyjnego repertuaru muzycznego. Członkowie zespołu Cuncordu są właśnie kontynuatorami tradycji, która trwa nieprzerwanie przez wieki. Jest ściśle związana z historią zakonu założonego w Orosei między XVII i XVIII wiekiem, który nadal działa, choć wspólnota jest znacznie mniejsza.